

**VOLKER
KUTSCHER**

MOKRÁ RYBA

Lindeni

Mokr ryba

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Volker Kutscher
Mokr ryba – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

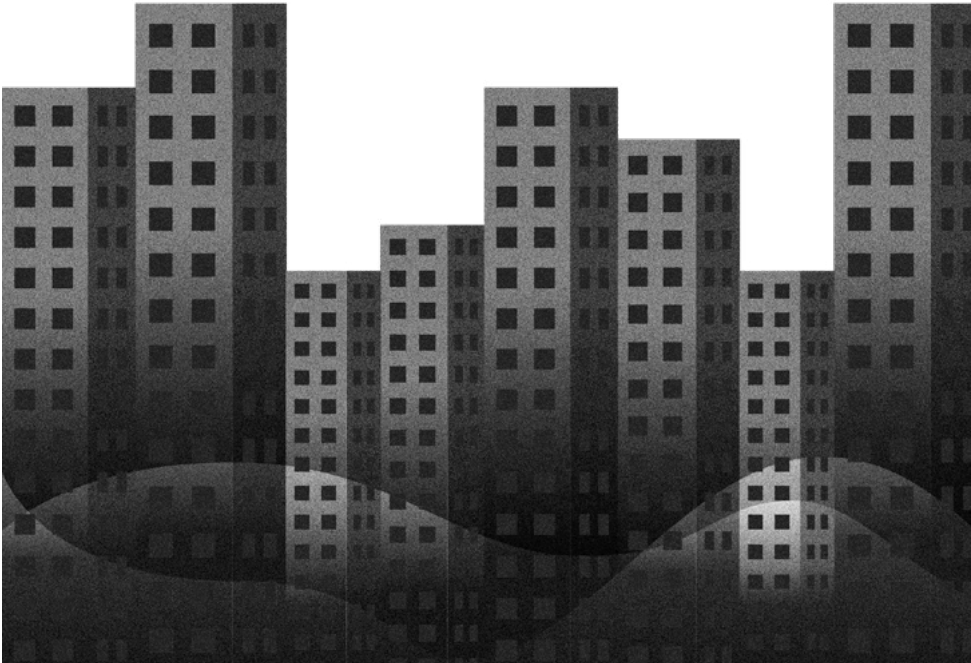
Všetky práva vyhraden.
Źiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovan
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

MOKRÁ RYBA

**VÖLKER
KUTSCHER**

MOKRÁ RYBA

KRIMIPŘÍPADY
GEREONA
RATHA 1

Ljndeni

*Atény na Spréve sú mŕtve
a Chicago na Spréve sa rozrastá.*

WALTHER RATHENAU

*Nemôžeš vždy dostať to, čo chceš,
ale ak sa o to niekedy pokúsiš, možno zistíš,
že dostaneš to, čo potrebuješ.*

ROLLING STONES

I

MŔTVOLA
V LANDWEHRSKOM
KANÁLI

28. apríl až 10. máj 1929

Kedy sa vrátia? Načúval. V tme sa aj najmenší zvuk menil na príšerný rachot, šepot prerastal do revu, aj samotné ticho mu dunelo v ušiach. Neustály hukot a šum. Bolesť ho takmer privádzala do šialenstva, musel sa vzbopíť. Nesmel si všímať kvapkanie, nech bolo akokoľvek hlasné. Kvapky dopadali na tvrdú vlhkú podlahu. Vedel, že to jeho krv kropí betón.

Netušil, kam ho odviekli. Niekam, kde ho nikto nemôže počuť. Jeho výkriky ich nevyviedli z miery, počítali s nimi. Bude to pivnica, usúdil. Alebo sklad? Rozhodne miestnosť bez okien. Dnu neprenikal nijaký slnečný lúč, iba slabý svit. Ostal mu ešte posledný zvyšok jasu, ktorý si vzal so sebou z mosta, keď hľadel za svetlami vlaku, zahĺbený do myšlienok. Do myšlienok na plán, do myšlienok na ňu. Potom prišiel úder a pád do temnoty, ktorá ho odvtedy neopustila.

Triasol sa. Vo vzpriamenej polohe ho držali iba povrazy pod pazuchami. Nohy ho neniesli, už žiadne nemal, scvrkli sa na bolesť, rovnako aj ruky, ktoré nedokázali nič udržať. Vložil všetku svoju silu do ramien a snažil sa zabrániť tomu, aby sa dotkol zeme. Povrazy sa mu zarezávali do kože, potil sa na celom tele.

Znova sa mu vracali obrazy, nemohol ich odohnať. Ťažké kladivo. Jeho ruka pripútaná k ocelovému nosníku. Zvuk trieštiacich sa kostí. Neznesiteľná bolesť. Výkriky, ktoré sa zliali do jedného veľkého revu. Bezvedomie. A potom prišlo prebudenie z tmavej noci. Bolesť, ktorá sa zmocnila periférii jeho tela. No do jeho stredu sa nedostala, tam ju nepustil.

Skúšali ho zlomiť pomocou drog, tie utlmili bolesť. Chceli ho urobiť poddajným, musel bojovať s vlastnou slabosťou. Pri dôverne známej reči takmer zmäkol. No ich hlasy zneli omnoho tvrdšie ako tie v jeho spomienkach. Ľadovejšie. Zlostnejšie.

Svetlanin hlas hovoril tým istým jazykom, ale znel úplne inak! Jej hlas vyznával lásku a odhaľoval tajomstvá, mal v sebe dôvernosť a prísľub. Áno, dokonca znova oživil krásne mesto, ktoré opustil. Nikdy naň nemohol zabudnúť, ani v cudzine. Zostalo jeho mestom a zaslúžilo si lepšiu budúcnosť. Celá krajina si zaslúžila lepšiu budúcnosť.

Nechcela to isté? Odohnať zločincov, ktorí si uzurpovali moc? Musel myslieť na tú teplú letnú noc prebdenú v jej posteli. Zdalo sa mu, že odvtedy uplynula celá večnosť. Svetlana. Milovali sa a navzájom si zverovali tajomstvá. A spojili ich do jedného jediného veľkého tajomstva, aby sa o kúsok priblížili k svojim nádejiam.

Všetko prebiehalo tak hladko. Nieкто ich však musel zradiť. Jeho odviekli. A Svetlana? Keby len vedel, čo sa s ňou stalo. Nepriatelia boli všade.

Priviedli ho na toto tmavé miesto. Ich otázky tušil skôr, ako ich vyslovili. Odpovedal, no nič neprezradil. A oni si to nevšimli. Hlupáci. Chamtivosť ich zaslepila. Vlaku sa už vydal na cestu, to sa nesmú dozvedieť. Za žiadnych okolností. Plán sa čoskoro dočká svojho naplnenia. Pozrel sa im do očí pred tým, ako začali udierať, a videl tam chamtivosť a hlúposť.

Prvá rana bola najhoršia. Všetko, čo prišlo potom, iba šírilo bolesť ďalej.

Vedomie, že zomrie, mu dodávalo silu. Vďaka tomu dokázal znieť, že už nikdy nebude chodiť, písať, že sa jej už nikdy nebude môcť dotknúť. Aj ona bola len spomienkou, s tým sa musel zmieriť. Ale ani túto spomienku nikdy nezradí.

Sako. Musí sa dostať k saku. Takmer nemožné. Mal so sebou kapsulu. Ako všetci tí, ktorí mali nejaké tajomstvo, čo sa nesmelo dostať do rúk nepriateľa. Zareagoval neskoro, neuvedomil si, že je to pasca, inak by kapsulu dávno rozhrzol. Preto bola stále zašitá do podšívky jeho saka na stoličke, ktorej obrysy ešte dokázal rozoznať v tme.

Nespútali ho. Po tom, ako mu rozdrvili ruky a nohy, ho iba zavesili do povrazov, aby ho lepšie spracovali, len čo ho bolesť preberie

z bezvedomia. Nenechali tu nijakého strážcu, takí si boli istí, že nikto nebude počuť jeho krik. Vedel, že má poslednú šancu. Účinok drogy ustupoval. Bolesť bude neznesiteľná, možno znova upadne do bezvedomia, keď ho už nebudú držať povrazy. Na ako dlho? Myšlienka na prichádzajúcu bolesť sa zmenila na spomienku na tú pretrpenú a na čelo mu vystúpil pot.

Nemal inú možnosť.

Teraz!

Zaťal zuby a zavrel oči. Vystrel ramená, predlaktia stratili oporu a tým aj celé jeho telo. Kašovité guče, ktoré boli kedysi jeho nohami, sa dotkli zeme ako prvé. Vykrikol, skôr ako hornou časťou tela narazil do betónu a pri tom otrase sa v plnej sile vrátila bolesť v jeho rukách. Len neomdlieť! Krič, ale premôž mdloby, zostaň pri vedomí! Zvíjal sa na zemi, dychčal, kým pulzovanie a pichanie trochu zoslablo. Dokázal to! Ležal na zemi, mohol sa hýbať. Na lakťoch a kolenách sa plazil dopredu, za sebou zanechával krvavú stopu.

Rýchlo sa dostal k stoličke a zubami z nej strhol sako. Dychtivo sa doň pustil. Pravým laktom si ho pridržal a zubami šklbal podšívku. Bolesť len vystupňovala jeho zúrivosť. Napokon sa podšívka s hlasným praskaním roztrhla.

Zrazu začal nezadržateľne vzlykať. Spomenul si na obraz šelmy, ktorá chytila svoju korisť a triasla ňou. Spomenul si na ňu. Už nikdy ju neuvidí. Vedel to, odkedy ho nalákali do pasce, no až teraz si to uvedomil v plnej miere. Ako veľmi ju miloval!

Postupne sa znova upokojil. Jazykom hľadal kapsulu, nachádzal špinu a chuchvalce látky, no napokon nahmatal chladný hladký povrch. Rezákmi ju opatrne vytiahol z podšívky. Podarilo sa! Má ju v ústach. Na tvári skrivennej od bolesti sa mu mihol víťazoslávny úsmev. O chvíľu bude po všetkom.

Nič sa nedozvedia. Budú sa navzájom obviňovať. Hlupáci.

Počul, ako sa hore zabuchli dvere. V tme sa ten zvuk ozýval ako úder hromu. Kroky na betóne. Vracali sa. Počuli jeho krik? V zubocho

držal kapsulu, pripravený do nej zahryznúť. Teraz bolo všetko ostatné tak ďaleko. Môže to ukončiť kedykoľvek. Ešte chvíľku počkal. Nech vojdú dnu. Svoj triumf si chcel vychutnať až do poslednej sekundy.

Nech to uvidia! Nech bezmocne stoja vedľa neho a musia sa prizerať, ako im uniká.

Keď otvorili dvere a tmu preťalo jasné svetlo, zavrel oči. Sklo v jeho ústach sa s tichým prasknutím rozbilo.

2

Muž sa trochu podobal na Wilhelma II. Výrazné fúzy, pichľavý pohľad. Ako na portréte, ktorý visel za cisárových čias v domácnosti každého správneho Nemca – a v mnohých ho ešte stále nezvesili, hoci cisár abdikoval pred viac ako desiatimi rokmi a odvtedy pestoval v Holandsku tulipány. Rovnaké fúzy, rovnaké oči ako blesky. Tu sa však podobnosť končila. Tento cisár nemal na hlave typickú pruskú prilbu s hrotom navrchu, tá bola spolu so šablou a uniformou prevesená cez okraj postele. Muž nemal na sebe nič okrem dohora vykrútených fúzov a impozantne stoporeného údu. Pred ním kľačala nemenej nahá žena obdarená kyprými tvarmi, ktorá sa zjavne chystala preukázať cisárskemu žezlu požadovanú úctu.

Rath si bez nálady prezeral fotky, ktorých skutočným účelom bolo vzbudiť vášeň. Ďalšie zábery ukazovali cisárskeho dvojníka a jeho spoločníčku v akcii. Nech boli ich telá akokoľvek prepletené, výrazné fúzy zostali vždy v popredí.

„Svinstvo!“

Rath sa obzrel. Cez plece mu nazeral strážnik poriadkovej polície.

„Také prasaciny,“ pokračoval policajt v modrej uniforme a krútil hlavou, „to je urážka majestáta, kedysi by za to človek skončil v base.“

„Až tak urazene náš cisár nevyzerá,“ tvrdil Rath. Zaklapol obal s fotkami a odložil ho na rozheganý pracovný stôl, ktorý mu dali k dis-

pozícii. Spod čákova sa naňho upierali nahnevané oči. Muž v modrej uniforme sa bez slova otočil a vrátil sa k svojim kolegom. Ôsmi policajti v miestnosti sa polohlasne zhovárali. Väčšina si ohrievala ruky na hrnčekoch kávy.

Rath sa na nich zahľadel. Vedel, že policajti z 220. okrsku mali práve iné starosti, ako láskavo poskytnúť pomoc kriminalistovi z Alexu. O tri dni pôjde do tuhého. V stredu bude prvý máj a policajný prezident Zörgiebel zakázal všetky demonštrácie. Komunisti však chceli napriek zákazu pochodovať. Na polícii vládla nervozita. Kolovali chýry o plánovanom puči: bolševici vraj chceli rozpútať revolúciu a s desaťročným meškaním založiť sovietske Nemecko. Na 220. okrsku boli policajti ešte nervóznejší ako vo väčšine ostatných berlínskych obvodov. Neukölln patril k robotníckym štvrtiam. Červenší bol azda iba Wedding.

Policajti si šuškali. Sem-tam vrhol jeden z modrých nenápadný pohľad na komisára z kriminálky. Rath si vyklepol zo škatulky jednu overstolzku a zapálil si. Nikto mu nemusel hovoriť, že je tu asi taký vítaný ako Armáda spásy v nočnom klube, to bolo očividné. Mravnostné oddelenie nemalo v policajných kruhoch príliš dobrú povesť. Ešte pred dvoma rokmi patrila kontrola prostitúcie v meste k hlavným úlohám oddelenia E. Išlo o akési policajné kupliarstvo, lebo iba prostitútky registrované na polícii vykonávali svoje remeslo legálne. Mnohí policajti túto závislosť nehanebne využívali. Až kým nový zákon pre boj proti pohlavným chorobám nepresunul tieto úlohy z mravnostnej polície na zdravotnícke úrady. Odvtedy sa oddelenie E zaoberalo ilegálnymi nočnými klubmi, pasákmi a pornografiou, jeho povesť sa však ani trochu nezlepšila. Na jeho zamestnancoch zostávala nalepená špina, v ktorej sa dennodenne plahočili.

Rath vyfúkol cigaretový dym ponad stôl. Daždová voda z čakovov na vešiakovej stene kvapkala na dlážku z linolea, zeleného linolea, aké sa nachádzalo aj v kanceláriách kriminálnej polície na Alexanderplatz. Jeho sivý klobúk pôsobil medzi čiernym lakom a ligotavými

policajnými hviezdami ako cudzorodé teleso, rovnako ako jeho kabát, ktorý visel uprostred modroty plášťov poriadkovej polície. Civil medzi samými uniformovanými.

Postavili pred neho kávu vo vydutom emailovom hrnčeku, chutila príšerne. Odporná čierna brečka. Takže ani na 220. okrsku nevie polícia variť kávu. Prečo by to malo byť v Neuköllne inak ako na Alexe? Napriek tomu si znova odpil. Nemal nič iné na práci. Sedel tu iba preto, aby čakal. Čakal na telefonát.

Ešte raz siahol po obale na pracovnom stole. Papier, na ktorom boli odfotení dvojníci Hohenzollernovcov a iných pruských prominentov v jednoznačných pozíciách, nepatril k obvyklému lacnému tovaru. Žiadna tlač, ale snímky najlepšej kvality, pekne usporiadané v obale. Ten, kto si niečo také kúpil, musel vysoliť pekných pár mariek, to bolo niečo pre vyššie vrstvy. Na železničnej stanici Alexanderplatz ponúkal tento tovar pouličný predavač časopisov – len pár krokov od policajného prezídia a kancelárií oddelenia E. Muž upútal hliadku iba preto, lebo stratil nervy. Obaja policajti chceli predavača upozorniť na nevinný obrázkový časopis, čo mu vypadol z krámika, ktorý nosil pred sebou, no keď sa priblížili, šmaril na zem kompletný sortiment a vzal nohy na plecia. Spolu s časopismi preleteli mladým policajtom popri červených ušiach aj lesklé pornografické fotky. V obdive nad šikovnosťou pózujúcich sa takmer zabudli vydať za unikajúcim predavačom. Keď sa konečne pustili do prenasledovania, muž sa im stratil v stavebnom chaose v okolí Alexu. Obom policajtom očerveneli uši ešte raz – na prezídiu krátko nato, ako svoj nález priniesli na Lankeho pracovný stôl a podali hlásenie. Šéf oddelenia E veru vedel zvýšiť hlas. Kriminálny radca Werner Lanke zastával názor, že prívetivosť by jeho autorite neprospera. Rath mal v živej pamäti, ako ho jeho nový šéf privítal pred štyrmi týždňami.

„Viem, že máte dobré kontakty, Rath,“ vyletel naňho Lanke. „Ak si však myslíte, že si preto nemusíte špiniť ruky, ste na omyl! Tu nikoho nešetříme! Chlapa, o ktorého som neprosil, už vôbec nie!“

Svoj prvý mesiac na oddelení E mal takmer za sebou. Ten čas mu pripadal ako trest. A možno to aj tak bolo. Hoci ho nedegradovali, ale iba preložili. Musel opustiť Kolín a aj oddelenie vražd. Ale stále bol kriminálnym komisárom! A neplánoval trčať na mravnostnom naveky. Nechápal, ako to strýko dokáže vydržať, no jeho kolegu oči-vidne práca pre E bavila.

Hlavný komisár Bruno Wolter bol taký priateľský, že ho väčšina kolegov volala *strýko*. Viedol ich vyšetrovaciu skupinu a aj dnešnú raziu. Vonku na dvore policajného okrsku stálo auto tímu, Wolter tam s oboma dámami zo ženskej kriminálnej polície a s veliteľom pohotovostnej jednotky diskutoval o detailoch plánovanej akcie. Mohla sa rozbehnúť každú chvíľu. Čakali iba na Jänickeho telefonát. Rath si predstavoval nováčika, ako sedí v zatuchnutom byte, ktorý zabrali na sledovanie ateliéru – v jednej ruke ďalekohľad, zatiaľ čo druhá sa mu od nervozity trasie nad telefónnym slúchadlom. Aj kriminálny asistent Stephan Jänicke prišiel na mravnostné iba začiatkom apríla, do služby na Alexe ho poslali rovno z policajnej školy v Eiche. Wolter si zelenáča niekedy doberal, no na slovo skúpy blondavý mladík z Východného Pruska sa nenechal podpichovaním svojich starších kolegov znechutiť, bral svoje povolanie vážne.

Telefón na pracovnom stole zazvonil. Rath zahasil cigaretu a siahol po čiernom lesklom slúchadle.

Auto zásahovej jednotky zastalo rovno pred veľkým činžiakom na Hermannstraße. Okoloidúci na ulici sa nedôverčivo prizerali, ako zvnútra vyskakujú mladíci v uniformách. V tejto časti mesta policajtov nevidali radi. V polotme oblúkovej brány, ktorá viedla k zadným dvorom, čakal Jänicke s rukami hlboko zaborenými vo vreckách kabáta. Golier vyhrnutý, okraj klobúka stiahnutý až do tváre. Rath musel potlačiť úsmev. Jänicke si dal veľkú námahu, aby vyzeral ako drsný veľkomestský poliš, no večne červené líca prezrádzali chlapca z vidieka.

„Musí tam byť asi tucet ľudí,“ podal hlásenie nováčik, zatiaľ čo sa pokúšal s Rathom a Wolterom držať krok. „Videl som jedného Hindenburga, jedného Bismarcka, jedného Moltkeho, Wilhelma prvého a Wilhelma druhého a dokonca aj jedného Starého Fritza.“

„Dúfam, že je tam aj zopár dievčat,“ povedal strýko a smeroval do druhého dvora. Obe dámy sa kyslo usmiali. Kriminalisti v civile a desiati uniformovaní policajti nasledovali hlavného komisára k druhému zadnému domu. Na dvore hralo päť chlapcov futbal s plechovkou. Keď zbadali policajný tím, zostali stáť a plechovka urobila poslednú hrkotajúcu piruetu. Wolter si priložil k perám ukazovák. Najstarší z nich, mohol mať asi jedenásť rokov, mlčky prikývol. Hore sa zabuchlo okno. *Fotoateliér Johanna Königa, 4. poschodie*, oznamovala mosadzná tabuľka na schodisku.

Strýko sa musel obrátiť na jedného zo svojich početných informátorov v berlínskom podsvetí, aby sa Königovi dostali na stopu, lebo fotograf bol z policajného hľadiska čistý ako ľalia. Vyhotovoval pasové fotky pre nie veľmi solventných zákazníkov z Neuköllnu, sem-tam aj obligátne rodinné momentky: dojčatá na kožušine ľadového medveďa, deti v prvý školský deň, svadobné páry a všetko, čo si zákazníci želali. Ako nemravník sa doteraz neprejavil. Ale jeden záznam sa predsa len našiel. Politický. Človek nemusel byť delikvent, aby si ho polícia všimla. Rath dostal nápad prehľadať rozsiahlu kartotéku oddelenia IA, politickej polície, a narazil na poznámku, ktorá tam driemala celých desať rokov: v roku 1919 zaregistrovalo politické oddelenie Johanna Königa ako anarchistu a venovalo mu vlastný, hoci iba skromne zaplnený spis. Po revolučných rokoch už fotograf politicky nepútal pozornosť, znova sa utiahol do súkromia ako mnohí iní. Ale teraz ho jeho očividný odpor proti pruskému lesku a sláve predsa len dostal do problémov so zákonom. Nečudo, pomyslel si Rath, s takým priezviskom byť proti monarchii, to sa jednoducho nemôže skončiť dobre.

Jednému mladému policajtovi zo zásahovej jednotky sa hlavou zjavne prehánali podobné myšlienky.

„Cisár trtká u kráľa,“ žartoval a s nervóznym úsmevom sa pozrel na prítomných.

Nikto sa nezasmial. Wolter vtipkára postavil pred vchod zadného domu, so zvyškom jednotky kráčal čo najtichšie nahor ponurým schodiskom, na ktoré dopadalo málo denného svetla. Niekde v dome vyhrávali z rádia šlágre. Na druhom poschodí sa otvorili dvere, k schodom vystrčila nos sivovlasá starena a hneď ho aj rýchlo stiahla, keď zbadala skupinu policajtov. Dve ženy a dvanásť mužov, ktorí nerobili takmer žiaden hluk. Celkom hore pred poslednými dverami zastali. *Johann König, fotograf*, tentoraz však nie vygravírované v mosadzi, ale vytlačené na zvlnenej zažltnutej lepenke. Wolter nič nepovedal, len sa krátko pozrel na veliteľa zásahovej jednotky a priložil si k perám pravý ukazovák. Neuposlúchli ho iba rádio a vzdialené trúbenie auta z ulice. Stačil by silný kopanec a chatrné dvere by sa rozleteli do miestnosti, no Wolter veliteľa odsunul. Rath videl, ako strýko vybral z vrecka kabáta paklúč a babral sa so zámkom. Nepotreboval ani päť sekúnd, aby ho odomkol. Skôr ako otvoril dvere, Wolter vytiahol služobnú zbraň. Ostatní ho napodobnili. Iba Rath nechal svoju mauzerku zastrčenú. Po incidente v Kolíne si prisahal, že pokiaľ sa tomu bude môcť nejako vyhnúť, už sa viac žiadnej zbrane nedotkne. Dal prednosť ozbrojeným kolegom a ostal stáť vonku pri dverách. Odtiaľ sledoval absurdnú scénu, ktorá sa odohrávala v ateliéri po tom, čo policajti vstúpili do veľkej miestnosti.

Na zelenej kanape si práve užíval svalnatý Hindenburg s nahou ženou, ktorá vzdialene pripomínala Matu Hari. Vedľa stál vojak v jednoduchej uniforme s pruskou prilbou. Nebolo zrejmé, či sa bude smieť ako ďalší pobaviť s Matou Hari, alebo čaká, kým ho jeho poľný maršal povolá do sexuálnych služieb. Ostatní protagonisti, polovica z nich nahá, sledovali scénu osvetlenú viacerými reflektormi a vzrušene sa rozprávali. Za fotoaparátom sedel muž s kozou briadkou a dával poľnému maršalovi príkazy.

„Otoč Sophiin zadok trochu viac ku mne... Ešte trochu... Áno, takto je to dobre. Nehýbať sa, aaaa – výborne!“

A v skrinke pribudol ďalší záber. Skvelé. Všetko dôkazový materiál. Nikto zo slávnych prítomných si nevšimol, že do ateliéru vstúpil tu-cet príslušníkov polície s pripravenými pištoľami. Mladí policajti si išli vykrútiť krky, aby niečo videli, a posúvali sa ďalej do miestnosti. V tej tlačnici sa jeden z reflektorov s rinčaním zrútil na zem a uľal rozhovory. Všetky tváre sa otočili k dverám a v tom okamihu zamrzli. Iba Hindenburg a Mata Hari sa nenechali vyvieť z rytmu.

„Toto je policajný zásah!“ zvolal Wolter do miestnosti. „Všetci pôjdu na prezídium! Klásť odpor nemá zmysel. Všetko radšej nechajte tam, kde je! Najmä ak to vyzerá ako zbraň!“

Teraz zdvihli zrak aj Hindenburg a Mata Hari. Nikomu nenapadlo brániť sa. Niektoré ruky sa automaticky zdvihli do výšky, iné sa inštinkatívne presunuli pred pohlavné orgány. Všetky štyri ženy v ateliéri boli takmer alebo úplne nahé. Policajtky im hodili vlnené deky, aby sa zakryli, až potom sa uniformovaní pustili do práce. Cvakli prvé putá. König šemotil niečo o erotike a slobode umenia, no keď sa naňho Wolter osopil, zmlkol. A potom prišli na rad prominenti. Bismarck – cvak. Fridericus Rex – cvak. Starý Fritz mal v očiach slzy, keď mu zakladali železka. Všetkých rad za radom zbalili. Z gauča stiahli Hindenburga a Matu Hari. Pre chlapcov zo zásahovky to bola hračka. A ešte sa pri tom bavili.

Rath videl dosť a vrátil sa k schodisku. Nehrozilo nebezpečenstvo, že by niekto z nich ušiel. Stál pri zábradlí a hľadel do hĺbky, zatiaľ čo jeho ruky sa hrali so sivým filcom klobúka. Keď sa to tu skončí, čakajú ich výsluchy na prezídiu. Veľa roboty a k stene pritlačia iba pár krýs, ktoré sa živili tým, že iných fotili pri sexe a zraňovali národné cítienie. K ľuďom v pozadí, ktorí zarábali naozaj veľké peniaze, sa aj tak nedostanú, namiesto nich skončí za mrežami pár úbohých sviniarov. Lanke si pripíše úspech, ktorým sa môže pochváliť policajnému prezidentovi, a nič sa nezmení. Rath v tom len s veľkou námahou

hľadal nejaký zmysel. Niežeby pornografiu schvaľoval. No ani sa nad ňou nejako zvlášť nepohoršoval. Svet bol raz taký, odkedy sa obrátil naruby. Revolúcia v devätnástom roku postavila na hlavu všetky morálne hodnoty, inflácia v dvadsiatom treťom všetky materiálne. Neexistujú dôležitejšie veci, o ktoré by sa mala polícia postarať? Nemala by napríklad udržiavať pokoj a poriadok a zabezpečiť, aby jeden nemohol druhého beztrestne dobiť na smrť? Na oddelení vražd vedel, prečo pracuje na polícii. Ale na mravnostnom? Koho zaujíma, že je porna o trochu viac alebo menej? Možno tých samozvaných morálnych apoštolov, ktorí si našli svoje miesto aj v republike, on k nim však rozhodne nepatril.

Z myšlienok ho vytrhol hluč splachovania toalety. Na medziposchodí sa otvorili dvere. Štíhly muž si chcel práve natiahnuť na tieľko traky, a zarazil sa, keď zbadal nad sebou Ratha. Komisár poznal tú tvár. Poslednú, ktorá ešte chýbala do zbierky. Tenké fúzy, prísne oči, ktoré teraz hľadeli skôr prekvapene. Falošný Wilhelm II. nepotreboval ani sekundu na to, aby pochopil situáciu. Prehupol sa cez zábradlie a zoskočil takmer o celé polposchodie nižšie. V rýchlom staccate dupotali jeho kroky nadol. Rath sa inštinktívne pustil za ním. Ako policajnt naháňal zločincov. Momentálne takých, ktorých zločin spočíval v tom, že sa podobali na abdikovaného cisára a nechali sa fotiť pri súložii. Nemal čas informovať kolegov. Na schodoch panovala taká tma, že ich sotva rozoznal. Viac sa potkýnal ako bežal. Konečne dorazil na prízemie. Denné svetlo ho oslepilo. Takmer sa potkol o policajta, ktorý sa práve zviechal zo zeme.

„Kde je?“ opýtal sa Rath a mladík, ktorý ešte pred chvíľou vtipkoval o trtkajúcich cisároch, ukázal so skrúsenou tvárou smerom k Hermannstraße.

„Prenasledujem utečenca. Ohláste to,“ zareval Rath. Potom sa hnľal cez bránu na Hermannstraße. Prestalo pršať, no čierny mokrý asfalt na ulici sa stále ligotal. Pred domom stála zelená policajná dodávka, ktorá mala výsledok ich razie odviezť na Alex. Ale kde je Wilhelm II.?

Rath sa obzeral. Všade popri ceste, napoly na chodníku, napoly na vozovke, ležal stavebný materiál. Trámy, oceľové nosníky a oceľové rúry, popri ktorých sa predierali chodci a autá, všetko určené na stavbu metra pod Hermannstraße. Vodič transportéra pre zatknutých medzičasom vystúpil a kývol komisárovi. Rath nadávajúc preliezol cez hromadu dosiek a vtom zbadal pornocisára: bežal prikrčený po Hermannstraße smerom na Hermannplatz.

„Stojte, zostaňte stáť! Polícia!“ zvolal Rath. Jeho zvolanie zapôsobilo na Wilhelma II. ako štartovací výstrel. Muž sa vzpriamril a vyrazil vpred krížom cez vozovku k chodníku, kde nešetrne odstrčil niekoľko chodcov.

„Zastavte toho muža,“ kričal Rath. „Toto je policajný zásah!“

Nikto z ľudí nereagoval.

„Nenamáhaj sa,“ počul za sebou známy hlas. „Tunajší ľudia polišovi nepomôžu.“ Wolter ho potľapkal po pleci. „Bež,“ povedal strýko a vyštartoval. „Spolu tú krysu dostaneme!“

Rath žasol, ako rýchlo statný Wolter napriek svojej váhe utekal po mierne stúpajúcej Hermannstraße. Len s námahou sa mu dokázal držať v päťách. Strýka dohonil až tesne pred Hermannplatz.

„Vidíš ho?“ fučal Rath. Cítil, ako ho kole v boku, a musel sa oprieť o pouličnú lampu. Až teraz si všimol, že svoj klobúk stále drží v ruke, a nasadil si ho. Wolter ukázal krátkym kývnutím hlavy smerom na námestie. Pred nimi sa k nebu týčil gigantický kolos hrubej stavby. Nový obchodný dom Karstadt mal dodať fádnemu miestu nádych New Yorku. Slávnostné otvorenie bolo naplánované na toto leto, zatiaľ však bolo vidno iba obrovské lešenie lemované nákladnými výťahmi a žeriavmi. Dve veže na severnej a južnej strane sa dvíhali do takmer šesťdesiatmetrovej výšky. A Wilhelm II. bežal k južnému rohu staveniska krížom cez veľkú križovatku popri trúbiacich autách. Len o vlások sa vyhol koľesám električky číslo 29, ktorá sa práve pustila nahor po Hermannstraße. V poslednom okamihu skrížil cestu škripajúcemu monštru a tigrím skokom zmizol obom policajtom z do-

hľadu. Museli počkať, kým električka prehrkoce popri nich. A potom už muža nevideli. Prešli cez križovatku a skúmali námestie.

„Do metra sa rozhodne nedostal,“ tvrdil Wolter. „Tolko času nemal.“

„Ale *na to* ho mal dosť,“ skonštatoval Rath a ukázal na plot lemujúci stavbu. Plagátmi olepená stena z dosiek vysoká dobré dva metre oddeľovala rušný Hermannplatz od staveniska obchodného domu.

Strýko prikývol. Približovali sa k stavenisku, očami hľadali miesto, kde mohol ten chlap preliezť plot. Nieкто namaľoval krížom cez plot červenou farbou *Berte vážne svoje práva! Demonštrujte 1. mája!* a zohavil pri tom hneď niekoľko reklamných oznamov.

Tam! Ten plagát!

Rath sa pozrel na Woltera. Aj on ho musel zbadáť v tom istom okamihu. Vybrali sa k reklame na nápoje firmy *Sinalco* a preskúmali ju zblízka. Nad S a pod C bol papier natrhnutý. Vyzeralo to na špinavé odtlačky topánok. Žiadny vandalizmus. Stopy po lezení.

Wolter mu z rúk urobil rebrík, Rath sa vytiahol nahor po klzkom mokrom dreve a vykukol ponad doskovú stenu. Wilhelm II. bežal smerom k Urbanstraße a dostal sa už takmer na protiláhlý koniec staveniska. Poriadna vzdialenosť, fasáda obchodného domu zaberala celú pozdĺžnu stranu námestia, mohla mať aj tristo metrov.

„Chce sa dostať k Urbanstraße! Zadrž ho,“ zakričal na strýka, prešvihol sa ponad plot a pokračoval v prenasledovaní. Keď mu Bruno odreže cestu, budú ho mať v pasci. Viditeľne uštvaný Wilhelm II. ho zbadal. Falošný cisár sa teraz nachádzal na úrovni severnej veže, prebehol rovno k plotu pri Urbanstraße popri nákladnom výťahu, ktorý obopínal vežu. Hneď sa chytil do pasce! No muž zastal. Otočil sa, zmizol za oceľovou konštrukciou výťahu – a potom ho Rath videl, ako lezie nahor po kovových tyčiach šikovne ako potkan. Ten sa tak rýchlo nevzdá. Rath dlho nepremýšľal a vydal sa za ním.

Nie však tou istou cestou, pornocisár musel byť lezec po fasádach alebo akrobat. Alebo oboje. Nič pre policajta bez cirkusových skúseností. Rath sa rozhodol pre lešenie a vyšvihol sa na najbližší rebrík.

Opatrne, poschodie za poschodím, vystupoval nahor a dbal na to, aby obratne lezúceho potkana nestratil z očí. Dnes bola nedeľa, obrovská stavba zostala opustená. V spleti ocele a dreva sa pohybovali iba dvaja ľudia. Potom sa rebríky skončili. Nad siedme poschodie lešenie nepokračovalo, hlavná budova siahala len potiaľto. Nákladný výťah sa však nachádzal na severnej veži, ktorá sa podobala na zlomený mrakodrap, a lešenie na nej viedlo ešte o pár poschodí vyššie. Wilhelm II. liezol ďalej. Chce sa dostať až na vrchol veže? Vyzeralo to tak. Rath zastonal. Len sa nepozerať dolu, neustále si opakoval, len nie dolu! Cisár sa škrabal nahor po výťahovej konštrukcii. V šesťdesiatmetrovej výške. Rath sa pokúšal na to nemyslieť a meravo hľadel pred seba. Aby sa dostal do severnej veže, musel prejsť po kývajúcich sa doskách. Ďalšie lešenie, ďalšie rebríky a lezenie pokračovalo. Cisára viac nevidel. Bolo to jedno, len jednoducho ďalej nahor, veď oni ho dostanú. A potom dosiahol koniec vežového lešenia. Rath zalapal po dychu a oprel si hlavu o studené železné nosníky.

Zadychčaný sa obzeral. Kde je ten chlap? Nič nevidel. Nemohol sa ten smrad jednoducho vzdáť? Musel predsa uznať, že to bolo zbytočné!

Keď sa pozrel nadol, cítil, ako jeho ruky kŕčovito zovrelí železný nosník. Prečo ho hĺbka priťahuje, keď v ňom súčasne vyvoláva takú paniku? Hermannplatz sa hemžil nekonečným množstvom postavičiek, hračkárske autá jazdili sem a tam. Začali sa mu podlamovať kolenná. Ponad strechy videl štvrt' Kreuzberg, veľkú halu stanice Görlitzer Bahnhof uprostred mora domov a v dialke sa vynímali komíny elektrárne Klingenberg.

Prinútil sa pozrieť späť na lešenie. Kde je falošný cisár? Vydal sa znova nadol? Tiež dobre, tam ho privíta Bruno. Ale ak je ten chlap stále tu, potom je *jeho* úlohou tú krysu dolapiť. Strach-nestrach, Ge-reon Rath ho musí dostať. Snažil sa zachytiť nejaké zvuky, no vietor pískal neznesiteľne hlasno. Opatrne zliezol o poschodie nižšie, ktoré bolo aspoň trochu chránené.

A zrazu stál pred ním Wilhelm II..

Muž sa vylakal rovnako ako komisár. Oči vytreštené, polovicu fa-lošných fúzov stratil pri svojom divom úteku.

„Strať sa, fízlel,“ povedal. Jeho hlas znel nervózne a pisklavo. Hoci-jako len nie majestátne. V očiach sa mu zrkadlilo niečo šialené, tento dojem ešte zvýraznili rozmazané divadelné šminky.

Kokaín, pomyslel si Rath okamžite, ten fičí na kokse, predtým na záchode si riadne šnupol. S ním bude ešte zábava.

„No tak, chlapče,“ ozval sa a pokúšal sa o pokojný tón, „uznaj, že to nemá zmysel. Mohli sme si obaja odpustiť to lezenie. Ušetri nám aspoň ďalšie problémy.“

„Ušetriť ti ďalšie problémy? Ani náhodou,“ oznámil muž. Zrazu sa v jeho dlani objavilo niečo kovové a ligotavé. Skvelé, pomyslel si Rath, kokainista s búchačkou.

„Tú vec radšej hneď zastrč naspäť,“ povedal. „Alebo mi ju daj. A ja ti sľubím, že som v tvojej ruke nevidel nijakú pištoľ. A ani to, že si ňou ohrozoval policajta.“

„Skončil si s rozprávkami, ty hajzel?“

„Môžem zabudnúť aj na urážku verejného činiteľa.“

„A keď ti prevrítam gebuľu, aj na to môžeš zabudnúť, čo?“

„Chcem sa s tebou iba rozumne porozprávať.“

Zbraň v jeho ruke sa jemne zatriasla. Rath videl, že to musí byť malý kaliber, ale stáli dosť blízko seba, na vraždu policajta by roz-hodne postačoval.

„Chceš ma iba učičíkať, ty posratý fízlel! Až kým ti nepríde na po-moc tvoj kamoš!“

Feťák vôbec netušil, že hovorí pravdu: Rath videl, ako Wolter po-maly lezie za mužom na dosky.

„Môj kamoš na teba čaká dolu,“ povedal. „Popri ňom neprejdeš, aj keby si ma zastrelil. Tiež má búchačku, ale väčšiu ako tvoja hračka.“

„Mám ti ukázať, čo táto hračka dokáže?“

Muž zdvihol pištoľ, no v tom momente ho Wolter zozadu schma-tol. Oboma rukami pevne zvieral pravé feťákovo rameno s pištoľou.

Wolter sa načahoval za zbraňou. Konečne sa k nej dostal, keď zaznel výstrel.

Rath tesne pri svojom uchu počul hvízdanie projektilu a zvuk trieštieho sa dreva. Inštinktívne sa prikrčil.

Falošný cisár naňho zdesene zíval a na okamih zabudol klásť odpor. Wolter využil šancu a z celej sily mu tresol ruku o ocelový nosník. Ozval sa bolestný výkrik, zbraň dopadla na drevené dosky. Strýko si toho gaunera pootočil a vrazil mu pravačku do žalúdka. Muž sa okamžite zosypal, zavalitý policajt však aj napriek tomu pokračoval ľavým hákom, ktorým cisára s konečnou platnosťou zložil na dosky. Keď upadol do bezvedomia, Wolter ho ešte raz kopol do boku a dychčal.

„Taký hajzel!“

Pripútal muža putami k lešeniu a zdvihol jeho pištoľ.

„To bolo tesné, Gereon,“ povedal. „Mal si radšej vytiahnuť svoju zbraň.“

„Potreboval som obe ruky na lezenie.“

Rath vedel, že strýko má pravdu: ako si len mohol myslieť, že práca na mravnostnom sa dá vykonávať bez strelnej zbrane. Polícia je polícia. „Vďaka, kolega,“ dodal napokon, keď zbadal, že Wolter na jeho vetu nereagoval.

„Vďaka, parták, tak je to správne,“ povedal Wolter a potľapkal ho po pleci. Hlavný komisár vytiahol vreckový nožík, roztvoril ho a začal sa venovať veľkému priečnemu trámu za Rathom. Po chvíli sa mu z dreva podarilo vydolovať guľku. Vzal ju a prešiel ku kokainistovi, ktorý sa opäť prebral a mykal putami. Wolter mu vlepil takú silnú facku, až mu začala tiecť krv z nosa. Muž vyľakane hľadel na policajta, ktorý si čupol rovno pred neho na dosky a strčil mu pod nos projektil.

„Mal by si mi byť vďačný, ty hajzel,“ povedal Wolter.

Hajzel plul krv.

„Vieš prečo?“

V očiach sa mu zablyсло.

„Zachránil som ťa pred tým, aby si ako vrah policajta skončil na popravisku.“

Ďalší pluvanec krvi.

„Avšak pokus o vraždu policajta máš na krku stále. Vieš, čo s takými ľuďmi robíme?“

Pokrútil hlavou.

„Ty to nevieš? Potom ma dobre počúvaj: Pôjdeš rovno do Plötzensee a tam sa postaráme o to, aby ťa zavreli k poriadne tvrdým chlapcom. A tým porozprávame, že si poondiaty úchylák. Vieš, čo robia v Plötzensee s pedoškmi? Nijaký dozorca nie je taký blbý, aby sa do toho zamiešal. Poznám ľudí, ktorí by si radšej vybrali popravisكو. Želali si, aby lepšie mierili.“

Zdesený pohľad.

Wolter sa pozrel na Ratha.

„Čo urobíme s tým sviniarom?“ opýtal sa.

Rath pokrčil plecami. Strýko sa obrátil ku kokainistovi.

„Vieš vlastne, že sme tvoji jediní priatelia na tomto bezútešnom svete?“ Otáčal projektil medzi prstami. „Toto je dôkazový materiál. Túto guľku si vystrelil na môjho parťáka. A takmer si ho zasiahol.“

Vopchal si ju do vrečka bundy.

„Táto guľka vlastne za istých okolností nikdy nemusela opustiť hlaveň.“

Wolter čakal, kým muž tie slová spracuje. Potom vzal pištoľ, chytil ju za hlaveň, držal ju medzi prstami a pohojďával sem a tam. Ako magnetizér vo varieté, ktorý chce krúživými pohybmi zhypnotizovať dobrovoľníka z publika.

„Pekný model. Malý, ale praktický.“ Wolter zapískal pomedzi zuby. „Och, značka Lignose! Jednoručná, však? Kaliber 6,75. S tvojimi odťahkami prstov. To poteší každého sudcu.“

Strčil si pištoľ do vrečka.

„Len na tebe záleží, či ju nejaký sudca niekedy uvidí.“

Kokainistovi sa konečne vrátila reč.

„Čo odo mňa chceš, fízel?“ fučal. Zreničky mu nepretržite poskakovali z miesta na miesto. V jeho pohľade sa snúbil strach s nádejou.

„Snažím sa ti objasniť, že iba od teba závisí, aká ružová bude tvoja budúcnosť. Je to celkom jednoduché. Dávaj dobrý pozor, vysvetlím ti to iba raz! Odteraz patíš mne a môjmu partákovi.“ Wolter ukázal na Ratha, ktorý sa pomaly približoval. „Keď ti položíme otázky, začneš pohotovo odpovedať. Vždy. Je jedno, či ťa navštívime cez deň alebo v noci.“

Sňal mužovi putá a postavil ho na nohy. „Hneď otestujeme, či si rozumel. Keď ti to pôjde dobre, nemusíš ísť s nami ani na prezídium.“

„Ešte nikdy som na nikoho nedonášal! Špicľov si hľadajte niekde inde!“

„Všetko je raz po prvýkrát. To by mal pochopiť aj niekto ako ty.“ Wolterovi sa takmer podaril šarmantný úsmev. Takmer. „Ver mi, človek si na to zvykne. A keď budeme s tebou spokojní, budeš mať z toho prospech aj ty.“

„A keď vám poviem, že ma môžete?“

„Jednoducho si spomeň na to, čo som povedal o Plötzensee! To ti uľahčí rozhodovanie.“

Mokrú ligotavú ulicu stále odrážali bielosivé nebo, nad mestom viseli ťažké kopovité oblaky. Čierny Ford A so zatvorenou strechou sa rútil po ulici Kottbuser Damm. Wolter riadil svoje auto popri vlečúcich sa sviatočných šoféroch. Rath sedel na sedadle spolujazdca a oddával sa myšlienkam, zatiaľ čo sa popri ňom mihalo mesto. Na Alexe na nich teraz čakala skutočná práca: výsluchy, výsluchy, výsluchy. Banda sa potila v celách, nováčik Jänicke ich pred hodinou v zelenej policajnej dodávke odviezol na Alex. Skôr ako začnú, vo väzbe ešte trochu podusia Königa a jeho ľudí. S tým, čo im prezradil pornoci-sár, občianskym menom Franz Krajewski, mohli podarenej partičke poriadne podkúriť.

Falošný cisár chrľil informácie jedna radosť. Vyzmýkali ich z neho ešte na lešení, potom ho pustili. Rath videl priamo v praxi, ako Wol-

ter získava svojich informátorov. Brutalita jeho kolegu ho prekvapila. Mlčky sedeli vedľa seba. Rathovi bolo jasné, že predstavenie na lešení slúžilo ako lekcia aj preňho. Lekcia pre novú posilu od Rýna. Wolter poľahky uhádol Rathove myšlienky.

„Keď zabasneš takú krysu, nič z nej nedostaneš,“ vyhlásil. „Väčší úžitok prinesie, keď ten chlapík bude ďalej pobehovať po Berlíne s vedomím, že ho *môžeme* kedykoľvek posadiť do chládku. Máme ho v hrsti, neodváži sa ani prdnúť bez toho, aby sa nás opýtal. Hovorím ti, ušetrí nám kopu roboty. Len dúfajme, že z koxu nepríde príliš skoro o rozum.“ Zasmial sa a hrabal sa vo vrecku bundy. „Vždy, keď pomyslí na toto, pustí od strachu do gati.“

Wolter vytiahol gulku. Kus kovu, ktorý mal zasiahnuť Ratha.

„Tu máš,“ povedal a podával mu ju.

„Čo s ňou mám robiť?“

„Zober si ju! Napokon, chcel ňou odbachnúť *teba*.“

Prešli popod nadzemnú dráhu na námestí Kottbusser Tor a Wolter šliapol na plyn. Na Dresdener StraÙe premávka zoslabla.

„Sme partáci,“ povedal strýko. „Teraz sa dokonca delíme o informátora. To je iba medzi nami, nikoho iného to nemá čo zaujímať.“

Mal pravdu. Krajewského pustili, čím porušili všetky služobné predpisy a tiež zákony. Rathovi to bolo trochu proti srsti. Ale kolegovia ten príbeh zhltili: muž im, bohužiaľ, ušiel. Nikto im nemal za zlé, že sa na HermannstraÙe vrátili s dlhými nosmi. Kolegovia vyčítali cisárov únik policajtovi, ktorého Krajewski pri svojom úteku zvalcoval. Chlapec mal z toho zlé svedomie. Mlčky sa s vervou pustil do práce. Pri prečesávaní ateliéru postupoval nadmieru dôkladne, akoby tak mohol napraviť svoju chybu. Rath a Wolter na všetko dozerali, zatiaľ čo Jänicke dávno vyrazil s bandou na cestu. Našli kopu fotografických platní a záberov, pre prokurátora až-až. A dosť na to, aby trochu vzali do parády Königa. Krajewski im na lešení staveniska prezradil, že fotograf svojej nadanej spoločnosti zabezpečil aj filmovú kariéru. Nebolo na tom nič nezvyčajné. Po tom, čo sa

pornografia v posledných rokoch značne rozšírila a narástol pouličný a podpultový predaj obscénnych časopisov, vycítila aj spodina berlínskeho filmového priemyslu šancu, ako si ľahko zarobiť vďaka takzvaným osvetovým filmom. Zsväteným sa premietali v zadných miestnostiach alebo v ilegálnych nočných podnikoch. Väčšinou v lepších štvrtiach v západnej časti mesta, lebo vstupné bolo omnoho vyššie ako na normálne kino. Bohatí páni často brali so sebou na premietania svoje spoločníčky, aby si hneď vyskúšali v praxi to, čo im na plátne ukázali. König také niečo nemohol dokázať sám, na to potreboval niekoho v pozadí. Vo filmovom priemysle, v podsvetí mesta a aj v lepších kruhoch na západe. Krajewski nepovedal žiadne meno, nech naňho akokoľvek tlačili. Možno ho naozaj nepoznal. Napriek tomu získali pár informácií, ktorými mohli Königa prekvapiť. Možno dokonca aj kľúč k odhaleniu tejto pornografickej siete.

Rath skúmal projektil, ktorý mu dal Wolter. Nenápadný, malý a lesklý. A predsa ho mohol pripraviť o život. Pozrel sa na strýka, ktorý na Oranienplatz trúbením odháňal z cesty zasnívaného cyklistu. Zachránil mu ten muž s priateľskou tvárou život? Rozhodne mu pomohol v nebezpečnej situácii. Nič na svete nedávalo Gereonovi Rathovi právo kritizovať Bruna Woltera. Porušil pár predpisov, a čo? Možno to bolo skutočne tak: v tomto chladnom veľkom meste platili iné, tvrdšie pravidlá ako v Kolíne. Na to by si mal radšej zvyknúť.

„Keď tu chceš niečo dosiahnuť, musíš sa zbrať útlocitnosti,“ pomenoval Wolter. Rath sa opäť raz čudoval, ako dobre kolega prečítal jeho mlčanie.

„Dosiahnuť tu niečo? Na mravnostnom?“ opýtal sa.

„Čo tým chceš povedať? Veď sa nemáme zle! Služobne spoznávame nočný život toho najvzrušujúcejšieho mesta na svete. A toho najvykričanejšieho. To predsa niečo znamená. Ja by som teda nemienil. A že niektorí kolegovia nad nami ohrňajú nosy? Na to sa dá zvyknúť.“

Rath sa zahľadel na Woltera, ktorý opäť sledoval premávku. „Prečo vlastne nepracuješ na oddelení A? S tvojimi kontaktmi a schopnosťami?“

„Na vraždách? Keď budú potrebovať moje schopnosti, skúsenosti a moje kontakty, opýtajú sa ma. Netúžim tam pracovať.“

„Ale majú dobrú povest!“

„Isteže. Gennatov tím, miláčikovia tlače, obľúbenci vyberanej spoločnosti! Lúpeže a vraždy, to prináša viac uznania ako špina.“ Wolter sa naňho pozrel, akoby odhadoval jeho hodnotu. „Dostať sa tam však nie je vôbec také jednoduché. Gennat si ľudí starostlivo vyberá. Potrebuješ tutovku. Poriadnu tutovku. Trtkajúci cisár nestačí.“ Zasmial sa. „Ale utešuj sa tým, že aj my, obyčajní kriminalistickí smrteľníci, smieme sem-tam pracovať na Olympe. Oddelenie A si pravidelne požičiava policajtov z iných oddelení. Vtedy sa môžeš vyburíť a zahrať sa na oddelenie vražd. Ale ver mi: vyšetrovanie vraždy nie je také vzrušujúce, ako si myslíš.“

„Ako pre koho...“

„Podľa teba je to zábava?“

„Predtým som robil na vraždách. Rozhodne som sa tam nenudil.“

Toto ešte nikomu v Berlíne nepovedal. Policajný prezident Zörgiebel bol jediný, kto poznal celý osobný spis Gereona Ratha. A Zörgiebel sa svojmu starému známemu Engelbertovi Rathovi zaručil mlčaním. Ani kriminálny radca Lanke nevedel podrobnosti o služobnej minulosti svojho nového zamestnanca. Wolter sa naňho iba krátko zahľadel, nadvihol jedno obočie a opäť sa sústredil na premávku.

„A? Chýbajú ti mŕtvolky?“ opýtal sa po chvíli.

Rath musel preglnúť. V myšlienkach sa mu vynorila bledá tvár, sinavé telo, diera po guľke v hrudi ovenčená zaschnutou krvou.

Mlčky sa pozrel von oknom. Wolter obchádzal veľké stavenisko na moste Jannowitzbrücke, ktoré sa aj v nedeľu staralo o dopravný chaos, a vydal sa popri Brandenburskom múzeu cez Waisenbrücke. Aj

Alexanderplatz patril k miestam, kde sa budovalo ostošesť. Ťažké parné baranidlá poháňali vpred stavbu metra a celé námestie bolo posiate hlbokými dierami. Dopravu presmerovali na hrubé drevené dosky, ploty vytvorili úzke uličky, po ktorých sa presúvali davy chodcov. Drevené trámy podopierali ocelový železničný most nad Königstraße. Pri Aschingerovi zahli za roh, a predsa len padli do pasce. Ford ostal visieť za žltým autobusom berlínskeho dopravného podniku, ktorý dokonale zablokoval provizórny úzky pruh. *Berlín fajčí junonky*, prezrádzala reklama. Wolter zahromžil. Na vonkajších schodoch, ktoré viedli na poschodie autobusu, stál chlapec vo svia-točnom oblečení a ukazoval im dlhý nos.

Už mali na dohľad obrovskú tehlovú opachu policajného prezí-dia. Prezývku Červený hrad nedostala náhodou. Vysoká rohová veža trónila nad Alexanderplatz ako hradná veža. Rath si najprv musel zvyknúť na to, že zamestnanci mali na mysli prezídium, keď hovorili o *hrade*.

„Vystúpim a zaobstarám nám niečo pod zub,“ vyhlásil. „Pešo bu-dem na hrade rýchlejšie ako ty autom.“

V rade sa dlho nezdržal. O necelých desať minút neskôr vošiel do prezí-dia cez vchod na Dircksenstraße. Okná kancelárií kriminálnej polície smerovali k mestskej rýchlodráhe. Pravidelné dunenie a hrkotanie vlakov, ktoré sa preháňali pred jeho oknom, navodzova-lo deň čo deň ten istý rytmus. Policajta pri vchode pozdravil Rath papierovými vreckami od Aschingera v pravej ruke. Trikrát pečená klobása s horčicou. V ľavej držal nádobu so zemiakovým šalátom. Patrili medzi stálych zákazníkov. U Aschingera im chutilo viac ako v kantíne. Najprv sa v pokoji najedia a potom sa pripravia na výslu-chy. Ešte chvíľku potrvá, kým si z cely zavolajú prvého pána na hole-nie. Len nech sa tá banda podusí vo vlastnej šťave. Keď stúpал hore schodmi, zaškvrkalo mu v bruchu. Okrem dvoch šálok kávy, jednej dobrej doma a jednej mizernej na 220. okrsku, dnes ešte nemal nič v žalúdku.

Keď vošiel na sivú chodbu, ostal chvíľku stáť stratený v myšlienkach pred sklenenými dvojkridlovými dverami. Veľké písmená oznamovali, že sa cez ne vstupuje do kráľovstva oddelenia vražd. V hlave mu zarezovali Brunove slová: *Gennatovi ľudia – miláčikovia spoločnosti – starostlivo vybraní*. Na dlhej chodbe za sklenenými dverami sa práve otvorila jedna kancelária. Aj vyšetrovatelia vražd mali v nedelu čo robiť. Vo dverách stála mladá žena a zakričala ešte niečo do miestnosti, potom sa odvrátila a kráčala po chodbe. Rath hľadel cez sklo na úzku tvár. Pekne tvarované ústa, tmavé oči pod čiernymi, moderne ostrihanými vlasmi. Tmavočervený kostým. Pod pravou pazuchou niesla spis. Jej topánky klopkali rýchlo a energicky po kamennej dlážke dlhej chodby. Keď pozdravila protiúdecho kolegu, úsmev jej na ľavom líci vyčaroval jamku.

„Nezablúď,“ prebral ho zo snívania hlas. Otočil sa, akoby ho pri niečom pristihli, a pozrel sa do usmiatej tváre. „Stále ešte pracuješ u nás,“ povedal Wolter a zaštrngal kľúčmi od auta.

Sklenené dvere sa otvorili. Žena venovala úsmev aj zamestnancom oddelenia E.

„Dobrý deň,“ pozdravila. Jej hlas znel jasnejšie, ako očakával.

Wolter sa na pozdrav dotkol svojho klobúka, Rath ešte raz zdvihol papierové vrecká. Zrazu si pripadal hlúpo a neohrabane. Žena sa naňho zadívala zvedavo, takmer pobavene. Sklonil ruku so suchotajúcimi vreckami. Jej úsmev sa ešte raz vrátil. Len na krátky okamih, a on nevedel, či sa naňho usmieva, alebo si z neho robí posmech. Potom pokračovala ďalej. Tmavočervený kostým sa vzdialil, zmizol za ďalšími sklenenými dverami a čoraz väčší sa zmenšoval. Ešte stále za ňou hľadel. Strýko sa zasmial a potľapkal ho po pleci.

„Pod', pred robotou niečo zjeme. Ved' tá ťa celkom vykoľajila. Človeče, kedy si mal vlastne naposledy babu?“

„Daj mi ľahšiu otázku,“ odvetil Rath.

„Nečudo, že sa u nás necítiš vo svojej koži,“ skonštatoval Wolter, „keď žiješ ako mních. Musím ťa zoznámiť s nejakými dievčatami.“

„Prestaň s tým.“ Pre tú vec s Doris mal Rath momentálne žien plné zuby. Vykašľala sa naňho, keď sa začala štvavá kampaň proti nemu. Odvtedy neprešlo ani pol roka...

„Ale no tak!“ Wolter sa nevzdával. „Poznám úžasné dievčatá! V našom povolaní získa človek skvelý prehľad. Ako som povedal: *ja by som nemenil.*“

„Zdá sa však, že ani na oddelení vražd to nie je až také zlé.“ Ukázal na sklenené dvere, v rukách stále ešte vrecká od Aschingera. „Môžeš mi prezradiť, kto to bol?“

„Ešte si ju nevidel?“ Wolter ho odbremenil od nákladu. „Charlotte Ritterová. Stenografka na vraždách. Pod' už! Vychladne nám jedlo.“

3

Nie, už zase! Posielajú ho hore na strechu! Počuje Lankeho ostrý hlas. „Rath, postarajte sa o to, vy s tým máte skúsenosti. A nech vám to netrvá dlho.“ Za kriminálnym radcom mlčky stál riaditeľ kriminálky Engelbert Rath s armádou uniformovaných za chrbtom. Pohľad nad bielymi fúzmi riaditeľa kriminálky bol chladný, skúmavý, vyčítavý. Poznal ho dôverne. Takto sa pozeral jeho otec už vtedy, keď malý Gereon po prvýkrát priniesol zo školy zlé známky. Z Lankeho červenej tváre sa naproti tomu škerila sadistická grimasa.

„No tak, Rath, choďte už! Koľko nevinných má ešte zomrieť len preto, že vy nechcete pohnúť zadkom? Ak si myslíte, že tu si nemusíte špiniť ruky, ste na omyle!“

Rath zdvihol zrak k streche, ktorá bola čoraz strmšia a zdalo sa, že mu doslova rastie pred očami. Ako sa má dostať nahor? Keď sa znova obzrel, všetky zásahové jednotky zmizli. Namiesto nich tam stáli ženy. A deti.

Potom padli výstrely. Ženy klesali jedna za druhou. Len čo dávka skosila jeden rad, predstúpil dopredu nasledujúci. Bez slova, ako

ovce kráčajúce na bitúnok. Ženy zomierali mlčky, deti kričali. Bolo ich čoraz viac. Čím viac žien umieralo, tým viac detí začalo kričať.

„Nie!“ Rath zabudol na svoj strach z výšky a hnal sa nahor. Budovu zrazu obkolesovalo stavebné lešenie, ďalej musel liezť po rebríkoch. A potom zbadal strelca s celou plejádou pušiek. S absolútnym pokojom ich jednu za druhou nabíjal.

Keď sa Rath dostal až na najvyššiu plošinu, muž sa otočil. Poznal tú tvár. Strelec si vykasal košeľu a ukázal svoj bledý chudý hrudník. Uprostred neho sa vynímala diera po gulke. Prúd krvi dávno uschol, rana vyzerala ako na mŕtvolách na súdnom lekárstve. Klinicky čistá.

„Aha! Pozri sa,“ povedal strelec vyčítavo, takmer plačlivo a ukazoval na diery vo svojej hrudi. „To poviem svojmu otcovi!“ Siahol po jednej nabitej puške.

Rath vytiahol služobnú zbraň.

„Daj dolu tú pušku!“ zvolal, no ten druhý naňho namieril. Pomaly a sústredene, akoby stál na strelnici.

„Zlož tú pušku! Budem strieľať!“

Ten druhý sa nenechal pomýliť.

„Nemôžeš ma zastreliť, už som mŕtvy,“ vyhlásil a prižmúril jedno oko. „Zabudol si?“

Rath sa zrazu prestal ovládať. Nemohol inak, musel strieľať. Dvíhala sa v ňom obrovská vlna agresivity a zmocnila sa jeho ruky so zbraňou. Ukazovák nepretržite stláčal spúšť, no mauzerka cvakala naprázdno. Ťuk, ťuk, ťuk, ozývalo sa, zatiaľ čo ten druhý pokojne mieril a ohýbal ukazovák. Pozvoľna ako v spomalenom zábere stisol spúšť...

„Nie!“

Zo spánku ho prebudil jeho vlastný prenikavý výkrik. Zrazu sedel bdelý a vzpriamený na posteli. Na čele sa mu peril studený pot, srdce mu búšilo. Ťukanie neutíchlo. Prichádzalo od okna. A znova! Budík na nočnom stolíku ukazoval pol druhej. Rath sa vygúľal z posteľe, hodil na seba župan a vyzrel von. Na chodníku nevidel nikoho. V stromoch na ľudoprázdnej Nürnberger StraÙe šumel vietor. Na parapete ležali

tri-štyri malé kamienky. Takže predsa: niekto sa ho pokúšal zobudiť. Otvoril okno a vyklonil sa.

Rath počul, ako sa roztvorili ťažké vchodové dvere. Potom sa ozval krátky prenikavý výkrik.

„Hej, čo sa tu poneviate ako nejaký žobrák?“ opýtal sa ženský hlas. Vzápätí videl, ako na ulicu a do jeho zorného poľa vstúpila mladá žena, mohla mať okolo dvadsiatky. Počas chôdze sa pozrela cez plece a vzdialovala sa smerom k stanovištiu taxíkov. Takže Weinert mal znova dámsku návštevu! Rath sa musel uškrnúť. Keby to tak vedela Elisabeth Behnkeová! Pani domáca prísne dbala na to, aby jej nájomníci v neskorých nočných hodinách neprijímali žiadne dámy. A vynaliezavý Weinert si doprial spoločnosť takmer každý večer bez toho, aby to Behnkeová odhalila. Na koho to však narazil Weinertov aktuálny úlovok tam dolu pred vchodovými dverami? Kto tú ženu tak vyľakal?

Ešte kým premýšľal, počul, ako sa ťažké dvere zabuchli. Krátko nato ktosi potiahol za zvonček. O tomto čase znel hlasno ako kostolný zvon. Nech je to hocikto, ako si dovoľuje robiť taký hluk?! Rath vyšiel zo svojej izby na veľkú chodbu. Dvere, ktoré viedli do miestnosti jeho domácej, boli zavreté. Úpenlivo dúfal, že Behnkeová bude ďalej spať spánkom spravodlivých, kým ten problém nevyrieši. Ani Weinert sa nezjavil. Pravdepodobne ho ťažilo zlé svedomie.

Vtom sa od dvier ozval buchot.

„Kardakov,“ zvolal neznámy hlboký hlas, iba trochu stlmený zatvorenými dverami. „Alexej Ivanovič Kardakov! Otkroj dver! Eto ja, Boris! Boris Sergejevič Karpenko!“

Boris-Neboris, stačilo! S tým hurhajom treba skoncovať!

Rozcapil bytové dvere a hľadel do ohromených modrozelených očí otrhanej postavy. Strapaté pramene tmavých blond vlasov viseli mužovi do čela. Vycivená tvár, neoholená brada. Okolo Rathovho nosa sa prehnal závan alkoholu.

„Čo má znamenať ten rámus?“ opýtal sa muža, ktorý naňho zíral bezvýraznými očami. Nedostal nijakú odpoveď. „Mali by ste ísť radšej

domov a lahnúť si do postele, priateľu, a nie uprostred noci búchať na cudzie dvere.“

Muž vyrazil zo seba niečo v jazyku, ktorému Rath nerozumel. Rusky? Poľsky? Nevedel to presne, ale bol si istý, že neznámy mu položil otázku. Čo sa to deje? Azda ten chlap zabudol, kde býva?

„Ako prosím?“ opýtal sa. „Hovoríte po nemecky?“

Návštevník zopakoval svoju otázku. Rath rozumel iba to, že ide o niekoho menom Alexej. Toto nemalo žiaden význam, takto sa ďalej nedostanú.

„Je mi ľúto, nemôžem vám pomôcť,“ povedal. „Chodte domov! Dobrú noc!“

Len čo zavrel dvere, buchot sa spustil odznova.

„To by stačilo,“ penil Rath a znova rozcapil dvere, „ak okamžite nezmiznete, budete mať poriadne problémy!“

Muž ho odstrčil a vrátil sa dnu. Na rozľahlej chodbe boli otvorené jediné dvere – do Rathovej izby. A presne tam sa opilec vtackal. Rath sa hnal za ním. Cudzinec stál uprostred miestnosti a obzeral sa. Idiot! Asi si myslí, že tu býva! Rath schmatol muža za golier. Myslel si, že opilec zvládne ľavou zadnou, preto ho jeho náhly záchvat zúrivosti prekvapil. Votrelec sa s výkrikom otočil a tisol ho k stene. Predlaktie silno pritlačil na Rathovo hrdlo, jeho tvár sa približovala, až bola tak blízko, že alkoholový zápach z úst sa takmer nedal vydržať.

„*Gde Alexej? Što s nim?*“ vyhrkol muž a pokračoval ďalším babylonským prúdom slov. Rath vrazil mužovi do brucha koleno. Neznámy sa zvjíal, no rýchlo sa znova vzpriamil. „*Job tvoju mať!*“ vykrikoval a vrhol sa na Ratha, ktorý sa však šikovne uhol. Cudzinec vrazil do obrovskej skrine a vytrhol z jej novogotickej bočnej steny dosku.

Už mal toho dosť! Rath schmatol muža za golier, vykrútil mu jednu ruku za chrbát a ťahal ho na chodbu. Vchodové dvere zostali otvorené, na schodoch sa nesvietilo. Opilec nezrozumiteľne reval a zo všetkých síl sa pokúšal vymaniť z tvrdého zovretia. Márne. Rath si chlapa nastavil, pustil ho a silno ho kopol. Nevítaný hosť sa zatackal

do tmy, bolo počuť, ako na schodisku narazil do dverí protihláhlého bytu. Rath zabuchol dvere, zahasproval ich a zadychčaná sa o ne oprel. Konečne. Konečne je ten idiot vonku! Zo schodiska sa ozvalo ešte niekoľko čoraz tlmenejších výkrikov. Potom sa dolu zatresli vchodové dvere a zavládlo ticho.

„Je preč?“

Rath prekvapene zdvihol zrak. Vdova Behnkeová si na tmavomodrú nočnú košelu prehodila háčkovanú štólu a stála vo dverách, ktoré viedli z chodby do jedálne a potom ďalej do jej súkromných miestností. Domáca mala tesne pred štyridsiatkou a samota jej neprospievala. Jej pohľad hovoril za všetko. A jej narážky by zaplnili celé knižnice. Nevyzerala vôbec zle so svojou naivne pôsobiacou tvárou a blondávkami vlasmi, z ktorých sa iba kde-tu vynoril nenápadný sivý vlas, no on jej záujmu odolával. Zčať si niečo s domácou? A ešte s takou, ktorá mu zakázala dámske návštevy? Na také niečo ani nepomyslel, to jednoducho neprichádzalo do úvahy. Nech len pokojne začne so svojimi nenápadnými pokusmi zviešť ho. Kým sa opierala o dvere a čakala na odpoveď, ponúkala mu výhľad na časť svojho bujného dekoltu. Nič nevravel, iba prikývol. Stále ešte fučal od námahy. Elisabeth Behnkeovej sa zadychčaná nájomník podľa všetkého páčil.

„Podte, pán Rath. Uvarím nám čaj. S rumom. To je najlepší liek proti stresu.“ Pokrútila hlavou. „A ja som si myslela, že sa to s tým Rusom definitívne skončilo.“

Posledné slová v ňom vzbudili zvedavosť. Nasledoval ju do kuchyne. Kedysi slúžila ako buržoázna jedáleň, odkedy však zostala Elisabeth Behnkeová odkázaná na prenajímanie, urobila z bývalej kuchyne kúpeľňu pre svojich mužských podnájomníkov a linku presunula do jedálne.

„Chcete povedať, že sa v tomto dome stáva častejšie, že opití Rusi vpadnú uprostred noci do cudzích bytov a vyčínajú?“ spýtal sa, keď si sadol za veľký jedálenský stôl.

„Predchádzajúci nájomník vašej izby sa postaral o nejednu nepokojnú noc, tolko môžem povedať. Vtedy sa to vo vašej izbe len tak hemžilo Rusmi. A vždy popíjali hlboko do noci a potom robili hluk.“ Zapálila plynový sporák a postavila čajník s vodou na horák. „Niekedy má človek pocit, že v tomto meste žije viac Rusov ako Nemcov.“

„Mne sa niekedy zdá, že v tomto meste je priveľa ľudí bez ohľadu na národnosť,“ vyhlásil.

„Krátko po vojne, vtedy prišli,“ pokračovala, „všetci, ktorých bolševici vyhnali z krajiny. Vtedy ste na uliciach Charlottenburgu mohli častejšie počuť ruštinu ako nemčinu.“

„V niektorých baroch na Tauentzien je to tak dodnes.“

„Môže byť, ale také podniky ja nenavštevujem. Vďakabohu. Zato vy, neborák, sa musíte s nimi neustále pracovne zapodievať.“ Hlučne manipulovala s čajovou kanvicou a postavila na stôl dve šálky. „Ach áno,“ doplnila. „Pán Kardakov sa pritom snažil vzbudiť dojem slušného človeka, keď sa sem pred tromi rokmi nasťahoval.“

„Kto?“

„Predchádzajúci nájomník. Pán Kardakov bol spisovateľ, viete?“ Čajník začal písať. Naliala horúcu vodu do kanvice. „Bude to pokojný nájomník, pomyslela som si. Aký omyl! Tie nočné excesy sa neustále opakovali.“

„A mne ste dámske návštevy zakázali.“

„No dovoľte! Nehovorím preda o dámskych návštevách! Pán Kardakov mal za hostí vždy iba pánov. Rozprávali sa a rozprávali a pili a pili. Človek by si mohol myslieť, že si peniaze zarábajú rozprávaním a pitím.“

„A čím sa živili?“ Rath začal byť zvedavý.

„Ach, nepýtajte sa! Úprimne povedané, ani to nechcem vedieť. Nájomné však pán Kardakov platil vždy načas. Hoci neviem, či niekedy vôbec vydal nejakú knihu. Mne rozhodne žiadnu neukázal.“ Vyslovila to takmer urazene. Rath si vedel predstaviť, že aj predchádzajúci nájomník musel odolávať pokusom pani domácej o zblíženie.

„Predpokladám, že predchádzajúca návšteva ide tiež na konto môjho predchodcu.“

„Isteže!“ Elisabeth Behnkeová naliala sebe a svojmu najmladšiemu nájomníkovi čaj.

„Tuším, že ten muž sa volal Boris. Hovorí vám to niečo?“

„Nie. Chodilo sem mnoho Rusov.“

„Milý Boris mi zdemoloval skriňu. Dúfam, že sa pán Kardakov láskavo postará o opravu.“ *Najlepšie by bolo, keby mi rovno kúpil novú*, pomyslel si Rath. To tmavé monštrum v jeho izbe pripomínalo skôr spovednicu ako skriňu.

„Pán Kardakov?“ Vybrala zo skrinky poloplnnú fľašu rumu a naliala im. Velkoryso. „Ak ho ešte niekedy uvidím. Minulý mesiac sa náhle vysťahoval. Odvtedy som ho nevidela. Hoci mi ešte dlhuje mesačný nájom a celú pivnicu zaberá jeho haraburdie. Viackrát som mu už písala na novú adresu. Myslíte si, že mi odpovedal?“ „Ako sa vlastne volá krstným menom?“

Pozrela sa naňho a oči jej šťastne zažiarili. „Myslíte si, že by ste mohli v tejto záležitosti niečo podniknúť? Volá sa Alexej. Alexej Ivanovič Kardakov.“

Rath prikývol. Boris vyslovil toto meno.

„Pred políciou bude mať možno väčší rešpekt,“ poznamenala a podala mu šálku. „Napite sa. Je to dobré na nervy. Hoci vy ako policajti musíte byť na také veci zvyknutý.“

Nevedel presne, čo tým chcela povedať: mal byť zvyknutý na neočakávané udalosti alebo na alkohol? Pravdepodobne mala na mysli oboje, pomyslel si a napil sa.

Pani domáca rumom nešetrila! Na okamih sa ho zmocnilo podozrenie, že ho chce opiť, no potom videl, ako sama prevrátila do seba šálku na jeden dúšok.

„Ešte jeden?“

Vypil svoju šálku a prikývol. Mal pocit, že menšie alkoholické opojenie by mu nezaškodilo. Nie kvôli tomu čudnému cudzincovi, ale

pre ten sen, ktorý ešte stále cítil v kostiach. S trochou rumu v krvi zaspí pokojnejšie.

„Čaj vynechajte,“ povedal a podal jej svoju šálku.

Keď sa na nasledujúci deň prebudil, budík ukazoval trištvrte na deväť. Rath sa prudko posadil a chytil si hlavu, ktorá proti neočakávanej námahe zaprotestovala prudkým pulzovaním. Čo to pil? A predovšetkým: koľko? Aspoň že ležal vo svojej posteli. Nahý. Zalepenými očami sa obzeral okolo seba. Platňa na gramofóne robila nezmyselné piruety a z reproduktora vychádzal slabý šum. Rath nahmatol telefón na nočnom stolíku a takmer sa zamotal do káblov. Wolterovo číslo by vedel odrapotať aj zo spánku. Strýko zdvihol, Rath zamumlal do slúchadla ospravedlnenie. Na druhom konci vedenia začul smiech.

„Neznieš práve najzdravšie, kamoško. Asi si to trochu prehnal!“

„Po týždni prvá noc, ktorú som nemusel stráviť na Hermannstraße.“

Šesť nocí Rath v stuchnutom byte v Neuköllne pozoroval príchody a odchody z Königovho ateliéru. Nikto iný nechcel prebrať túto šichtu.

„Pravda. Zaslúžiš si voľný deň.“

Wolter mu navrhol, aby si vybral nadčasy, ktoré sa mu nakopili počas týždňa sledovania. „Mám ťa radšej oddýchnutého,“ povedal. „Zostaň dnes doma.“

Rath neprotestoval. Zložil a chcel sa otočiť a spať ďalej, keď zrazu nahmatol pod paplónom niečo teplé. Vyľakal sa.

Ruka!

Čo sa večera stalo? Vzal si niekoho so sebou do postele? Namáhal si ubolenú hlavu, no ani pri najlepšej vôli si nevedel spomenúť. Napokon predsa len vydoloval z pamäte nočnú moru a neznámeho Rusa, ktorý mu roztrepal skriňu. A potom pil s domácou čaj... a rum... a potykali si...

Och, nie!

Rath pomaly odťahoval paplón. Počítal s najhorším. K ruke patrili blondáve vlny, v ktorých sa leskli jemné strieborné odtienky. Nebol to sen!

V jeho posteli ležala Elisabeth Behnkeová!

Ako sa to mohlo stať? Posledné, na čo si spomínal, bol jej návrh na tykanie po tom, ako vyprázdnil fľašu rumu a prešli k bylinkovému likéru. Ešte si pamätal, že sa pobožkali. Ako bývalo pri potykaní zvykom. Ale ako dlho? A ako? A potom? Jediná odpoveď na tieto otázky ležala vedľa neho v posteli a práve si natáhovala svoje oblé telo. Krátko zažmurkala do svetla, potom sa aj ona prebrala. Zakryla si paplónom prsia.

„Dobré ráno,“ povedal a snažil sa čo najviac potlačiť sarkastický tón.

„Dobré ráno.“ Jej odpoveď bola tichá, takmer bojzlivá. Aspoň že nie je jediný, kto sa cíti trápne, pomyslel si.

„Preboha!“ Vrhla pohľad na budík, ktorý ukazoval deväť hodín. „Už je tak neskoro? Dávno som mala prichystať raňajky! Weinert sa bude určite sťažovať!“

Chystala sa vstať a paplón pri tom použila ako náhradu za oblečenie, až kým si nevšimla, že týmto spôsobom odkrýva Rathovu mužnosť. Váhala, či má vstať, alebo si znova sadnúť, keď sa ozvalo klopanie na dvere. Elisabeth Behnkeová zmizla opäť pod paplónom v posteli svojho nájomcu.

„Panebože! To je Weinert!“ počul jej tlmený šepot.

Dvere sa pomaly otvárali, hoci Rath nezavolať „ďalej“ a ani nič iné. Naozaj, Berthold Weinert vopchal do izby svoju zvedavú hlavu.

„Dobré ráno, sedmospáč,“ povedal a sprisahanecky zažmurkal na Ratha, „nemohol by si mi požičať pár mariiek? Behnkeová sa dnes ráno ešte nezjavila, inak by som si požičal od nej. Zdá sa, že je chorá, ani raňajky neurobila. Musím ísť do redakcie, a tak nemôžem...“

„Obslúž sa.“

Rath ukázal na svoje sako, ktoré viselo na nemom sluhovi. Na rozdiel od jeho županu, ktorý tvoril na zemi spolu s pyžamom jednu

veľkú guču – na polceste medzi dverami a posteľou. Rath úpenlivo dúfal, že si Weinert nevšimne tmavomodrú nočnú košeľu domácej, ktorá ležala na druhej strane postele.

„Tvoje dievča už odišlo?“ opýtal sa novinár, kým hľadal vo vnútornom vrecku peňaženku, a znova zažmurkal. Tieto tajnostkárске grimasy začali liezť Rathovi na nervy. „Len sa nenechaj prichytiť! Behnkeová striehne ako strážny pes. Ja tie svoje posielam večer vždy domov. Istota je istota. Vy ste pokračovali do noci, však? A potom ste ešte aj počúvali hudbu! Behnkeová sa pritom na tvoju černošskú muziku sťažuje aj cez deň!“ Obzrel sa, akoby Elisabeth Behnkeová mohla každú chvíľu vyjsť z dverí, a šeptom pokračoval: „Predovšetkým by si mal svojmu dievčaťu povedať, aby bolo nabudúce trochu tichšie. Strašne sa chichotalo! A nielen to...“ Vylovil z peňaženky desaťmarkovú bankovku. „Niežeby sa mi to nepáčilo, ale nedopuť, aby také niečo počula Behnkeová!“ S posledným žmurknutím vycúval z izby.

Behnkeová očervenela, ako Rath zistil, keď odhrnul paplón.

„Preboha, dúfam, že ten pletkár nič nezavetril,“ povedala.

„Neznelo to tak,“ tvrdil Rath. „Fakt ste sa v noci toľko chichotali?“

„Nepotykali sme si?“ Spýtala sa takmer urazene.

„Presne s tým sme to asi trochu prehnali.“

„Sme dospeli ľudia, pán Rath! Teda, Gereon,“ opravila sa opäť rovnako energicky, ako si u nej zvykol. „Mne bude rovnako ako tebe vyhovovať, keď minulé noc ostane naším tajomstvom. Ale čo sa stalo, stalo sa. Nemusíme sa zrazu tváriť, že sa nepoznáme.“

„Prepáč,“ povedal. Jej temperamentný výbuch sa mu páčil. Všimol si, že ho to vzrušilo, a pritiahol si paplón tesnejšie k sebe.

Vstala. Medzičasom sa očividne zmierila s tým, že ju videl nahý, a nesnažila sa svoje telo skrývať. Jej oblé tvary zvyšovali jeho vzrušenie, aj keď už boli skryté pod nočnou košeľou. Otočil sa na druhú stranu.

„Pripravím raňajky,“ povedala a vyšla z izby. Vďaka bohu.

Ešte chvíľu ležal v posteli a premýšľal. Elisabeth Behnkeová bola od neho o desať rokov staršia. Jej muž padol v sedemnástom pri rieke Aisne. Rathovi to pripomenulo ženy v posádkovom meste. Vtedy v lete 1918 po základnom výcviku, keď čakali na nasadenie na frontu a cítili, že možno majú pred sebou posledné dni svojho mladého života. Čerstvá potrava pre kanóny, ktorá mala skončiť na fronte. Spomínal si na vtedajšie opojenie. Chuť žiť kŕmenú strachom zo smrti. Spotené telá, ktoré sa takmer v zúfalstve vŕtali v posteli. Všetky ženy boli staršie. O desať rokov a viac. A takmer všetky mali obrúčky. Ich muži ešte bojovali na fronte alebo padli.

Rath práve dovŕšil osemnásť, keď ho Prusi povolali. Povolávací rozkaz mu pripadal ako rozsudok smrti. Myslel na Anna, netušiac, že vojna sa chýli ku koncu. Mohol sa iba modliť, že sa to šialenstvo čoskoro skončí. Jeho matka plakala, keď stál v uniforme na železničnej stanici a lúčil sa. Nechcela stratiť najmladšieho syna. Najstarší padol v prvých dňoch vojny. Anno, neomylný, večný vzor. No v jednom si z neho jeho súrodeneц nechcel brať príklad: Gereon chcel vojnu prežiť!

S týmto odhodlaním a trochou nádeje dorazil k posádke. Nasledovalo zúfale čakanie. Ako väzni v cele smrti. A zrazu bolo po vojne. Skôr ako prišiel rozkaz vydať sa na pochod, skôr ako musel čo i len jedenkrát vystreliť na nepriateľa. Správa o vzbure v Kieli sa k nim dostala rýchlo. Začali sa vytvárať vojenské rady. Keď mu došlo, že ho nikto nezatkne za dezerciu, jednoducho si vyzliekol uniformu a vrátil sa domov. Naspäť do Kolína. Ostatní kamaráti pokračovali v hre na vojnu a jednotky Freikorps tiahli krajinou, bojovali proti komunistom a proti revolúcii. Slobodník Gereon Rath však dal na svojho otca a stal sa policajtom. Znovu dostal zbraň. A pracovný stôl, za ktorým pred vojnou sedával Anno Rath.

Odohnal spomienky a vyzrel z okna. Vonku svietilo slnko, vyzeralo to na prvý jarný deň a svoj primát si chcel skutočne zaslúžiť. Rath sa snažil prekonať opicu a jasne myslieť. Prudko vstal a išiel do kúpeľne. Nutne potreboval sprchu.

Opicu dokázal celkom zahnať až čerstvý vzduch. Rath zhlboka dýchal. Vykutral lístok, ktorý mu napísala Behnkeová. Luisenufer. Nová adresa Alexeja Ivanoviča Kardakova sa nachádzala na nábřeží v Kreuzbergu. Meno ulice prežilo aj zmeny režimov. Pred pár rokmi ešte tiekol Luisenstädtský kanál medzi prístavom Urbanhafen a riekou Sprévu. Teraz sa na obrovskej piesočnatej ploche, ktorú mesto vytvorilo na zasypanej prístavnej nádrži, hrali deti. Svieži vzduch bol plný ich smiechu a kriku. Po nekonečne dlhej zime sa zdalo, že definitívne prišla jar. Rath nenávidel berlínsku zimu, odkedy v jeden príliš studený marcový deň vystúpil na Potsdamer Bahnhof z dialkoveho vlaku a Potsdamer Platz ho privítal snehovou fujavicou a dopravným chaosom. Chlad sa na uliciach usídlil až do apríla. Teraz mesto začalo ukazovať prívetivejšiu tvár. Konečne. Krátky presun z vyvýšenej zastávky Kottbusser Tor si Rath vyslovene vychutnával.

Pohľadom blúdil po fasádach domov. Krčma, kadernícky salón, mliekareň. Číslo domu si musel ešte raz nájsť na lístku.

Raňajky s Elisabeth Behnkeovou dopadli omnoho lepšie, ako sa obával. Rozprávali sa iba o vyčínajúcom Rusovi a ani slovom nespomenuli, čo všetko sa potom stalo alebo mohlo stať. Sľúbil jej, že to s Kardakovom vybaví. Vyrieši nezaplatené posledné nájomné, haraburdie v pivnici aj zničenú skriňu. Aspoň bude mať dôvod vyjsť cez svoj voľný deň na ulicu.

Dom stál hneď vedľa mliekarny. Po nadzemnej železnici na námestí Wassertorplatz hrkotal vlak, keď Rath vošiel do budovy. Prezrel si schránky, aj tie v zadných domoch, no meno Kardakov nikde nenašiel, ani také, čo by znelo aspoň trochu rusky. Pozrel sa na lístok. Ulica sedela. Číslo domu tiež.

Rath skontroloval schránky aj v oboch susedných domoch, ale ani tam nebýval nijaký Rus. Vyparil sa ten muž preto, aby nemusel zaplatiť nájomné? Možno si ešte nevymenil menovku. Rath sa vrátil k prvému domu. Keď k nemu dorazil, otvorili sa dvere. Hľadel do prekvapenej a súčasne nedôverčivej tváre.

„Hľadáte niekoho?“ Muž bol nízky a útlý. Jeho klobúk vyzeral nad vycivenou tvárou priveľký. Rovnako aj mohutné fúziská. V klope mal zastoknutý odznak v tvare ocelevej prilby.

„Dá sa povedať.“ Rath vytiahol lístok a prečítal. „Alexej Ivanovič Kardakov.“

„Nikdy som o ňom nepočul. Tu má bývať?“

„Minimálne zanechal túto adresu.“

„Ak ide o Rusa, to nič neznamená.“

„A vy bývate v tomto dome?“

„Vás do toho nič.“

„Možno áno: kriminálna polícia!“ Rath zamával služobným preukazom. Rozhodol sa, že využije autoritu svojho úradu, hoci má voľno.

„Veď dobre, dobre!“ Muž chlácholivo zdvihol ruky. „Čo chcete vedieť?“

„Upútalo v posledných týždňoch niečo vašu pozornosť? Neprišťahoval sa sem niekto nový?“

„Neviem o tom.“

„Možno pod iným menom.“

„Nie, ani pri najlepšej vôli si nespomínam. Čo vyviedol?“

„Ide iba o rutinný výsluch.“ Rath medzitým oľutoval, že ukázal svoj odznak. Prísne vzaté to bolo nezákonné. Musí sa tohto neprijemného spoluobčana, ktorý mu zjavne nemohol nijako pomôcť, zbaviť, skôr ako v ňom vzbudí ešte väčšiu zvedavosť. „Ďakujem vám za pomoc.“

„Za málo. Vždy k službám.“

Rath sa už otočil, keď za ním neznámy zakričal.

„Momentík, strážmajster!“

Rath zastal.

„Možno ste tu pre ten hurhaj.“

„Hurhaj?“

„Uprostred noci ktosi trieskal na dvere ako blázon, nikto nemohol spať. Potom sa dvaja muži hádali. A ako nahlas! Už som si myslel, že sa navzájom pozabíjajú!“

„A?“

„Nuž, boli to Rusi, na sto percent. Možno bol medzi nimi aj ten, ktorého hľadáte. No tu nebýva. Určite nie. Tu bývajú iba slušní ľudia.“

Rath sa dotkol svojho klobúka.

„Ďakujem.“

Zvláštne, pomyslel si, kým sa vracal po Skalitzer StraÙe naspäť ku Kottbusser Tor. Rath teda nebol jediný, koho minulú noc vyrušil zo spánku nejaký Rus.

4

Nový mesiac sa začal dobre. Rath sedel za pracovným stolom, v jednej ruke držal šálku kávy, v druhej zapálenú cigaretu. Pred ním ležali fotky. Wilhelm II. bol na snímkach ako jediný označený otáznikom. Malé tajomstvo, o ktoré sa delil s Wolterom. Okrem neho identifikovali všetkých odfotozovaných, aj tých, ktorí im počas razie nepadli do pasce. Po tom, ako včera pogribovali vo vypočívacej miestnosti Starého Fritza, Rath položil strýkovi na stôl zoznam s menami. Wolter sa tváril spokojne. Bol to prvý prelom v ich vyšetrovaní.

Rath mal po prvý raz od príchodu do Berlína pocit, že sa aspoň trochu vyrovnal so sebou a so svetom. Zrakom putoval von oknom po koľajniciach rýchlodráhy a tmavých múroch budovy súdu. Okolo prezídia prehrkotal vlak.

Voľný deň mu urobil dobre, hoci ho premrhal zbytočným hľadaním. Aspoň sa vyhol Elisabeth Behnkeovej. Keď sa večer vrátil zo svojho neúspešného pátrania, pripravila mu jedlo a otvorila fľašu vína. Tentoraz nepil priveľa a vtisol jej na líce bozk na dobrú noc, ktorý nechával všetko otvorené, a pritom nič nesľuboval.

Včera ráno sa objavil po prvý raz za celé týždne v službe vyspatý a svieži.

Wolter od nich chcel výsledky, lebo čas sa krátil. „S vyluchmi sa musíme poponáhľať,“ pripomínal im. „Oddelenie IA bude zajtra potrebovať v celách čo najviac miesta, prvého mája presunú našich priateľov do Moabitu, dotedy by sme z nich mali dostať konečne niečo použiteľné.“

A to sa im aj podarilo.

Oddelenie IA, politická polícia, viedlo prvomájové zásahy. A počítalo s mnohými zatknutými. Komunisti chceli zákaz demonštrácií porušiť všetkými prostriedkami, ich tlač agitovala už celé dni. A policajný prezident Zörgiebel odpovedal výzvou, ktorú uverejnili takmer všetky berlínske noviny: *Tak nech z vôle komunistov potečie v berlínskych uliciach krv*, napísal a tento týždeň ešte raz potvrdil zákaz demonštrácií. *Som odhodlaný presadiť v Berlíne autoritu štátu všetkými prostriedkami, ktoré mám k dispozícii*. Bolo jasné, aké prostriedky mal na mysli. V kasárňach poriadkovej polície panovala atmosféra ako za občianskej vojny. Komunistický polovojenský spolok Červený front mal zbrane a mnohí sa obávali, že ich použije.

Vyšetrovanie oddelenia E zrazu stratilo na dôležitosti. Ak mali cely na Alexe zaplniť komunisti, kumpáni z pornografickej skupiny im museli uvoľniť miesto. Woltera dokonca požiadali, aby prípadné ďalšie zatknutia odložil. To trochu skalilo Rathovu radosť z úspechu. Napriek prelomu nemohli pokračovať a nezostávalo im iné, len hľadieť pánu bohu do okien. Chvíľa ako stvorená na to, aby svojim kolegom predviedol, čo dokáže. Kriminálny komisár Gereon Rath, policajt z provincie. Bruno žasol. A nováčik Stephan Jänicke tiež.

Každý má nejaké slabé miesto – túto skúsenosť získal Rath už v Kolíne – nejaká tehla v múre mlčania býva vždy uvoľnená. A keď ju človek nájde, potom sa zakolíše aj zvyšok. V tomto prípade sa ukázal ako slabý článok Starý Fritz. Muž s orlím nosom zrazu zaspieval, keď sa mu Rath vyhrážal, že predvolá jeho ženu. Čistý blaf. Rath nevedel, či je stavec ženatý, veď ani netušil, ako sa volá. Jedine identitu Johanna Königa si mohli v posledných dňoch bez pochyb potvrdiť.